

SCOPINGNOTA 2 'GRUP ROND RONSE': STANDPUNT GEMEENTEBESTUUR KLUISBERGEN

Aanleiding

1. Op 12 januari 2021 werd de definitieve versie van scopingnota 2 inzake het GRUP 'Rond Ronse' gepubliceerd. Deze kan zowel online worden geraadpleegd (<https://www.rondronse.be/scopingnota>), als bij de diensten van de betrokken lokale besturen.

Scopingnota 2 maakt deel uit van de tweede formele fase binnen het proces voor de opmaak van het GRUP 'Rond Ronse'. Scopingnota 2 bouwt daarbij verder op de startnota en op scopingnota 1.

Scopingnota 2 bevat naast de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de te bepalen bijhorende effectbeoordelingen (incl. methode van dit onderzoek), onder meer nieuwe mobiliteitsalternatieven, het resultaat van de redelijkheidstoets, structuurschetsen open ruimten en nieuw kaartmateriaal met zoekzones voor bebossing.

De **publieke raadpleging loopt van 12 januari t.e.m. 12 maart 2021**. Iedereen kan een inspraakreactie op de scopingnota indienen via de formele inspraakkanalen van het Departement Omgeving.

De **adviesperiode voor de lokale besturen** loopt tijdens dezelfde periode.

2. Met uitdrukkelijke verwijzing naar het standpunt dat het gemeentebestuur Kluisbergen op 7 augustus 2020 innam naar aanleiding van de publicatie van de eerste scopingnota, wenst het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen met dit document zijn **standpunt en opmerkingen** betreffende (de verdere evolutie van) het GRUP 'Rond Ronse' in het algemeen, en betreffende de voorgelegde tweede scopingnota in het bijzonder, te formuleren en over te maken.

Aangaande het tot nog toe gevoerde participatietraject

3. **Communicatie en participatie** blijven heel **belangrijke aandachtspunten** binnen het planproces. Bovendien blijken het ook **nog steeds pijnpunten**.

4. Het gemeentebestuur blijft van oordeel dat, ondanks de vele geleverde inspanningen, die uitdrukkelijk worden erkend, het **gevoerde participatie-traject**, zeker wat betreft voorliggende scoping-nota, **nog steeds onvoldoende efficiënt en effectief** is, waardoor de **maximale stakeholder-betrokkenheid** nog steeds **niet wordt bereikt**. Dit geldt in het bijzonder voor **individuele, niet-georganiseerde betrokkenen**.

5. Ook naar aanleiding van de publicatie van de tweede scopingnota en de daaropvolgende publieke raadpleging wordt nog altijd vastgesteld dat nog **niet alle betrokkenen op de hoogte** zijn van het planinitiatief. Dit ondanks de vele geleverde inspanningen, die uitdrukkelijk worden erkend door het gemeentebestuur.

6. Verontruste burgers die wel werden bereikt, melden zeer frequent dat zij slechts per toeval, door gesprekken met burens of andere betrokkenen, te horen hebben gekregen van het planinitiatief, en zeker in het bijzonder van het aspect 'open ruimte' binnen het RUP 'Rond Ronse'. Met andere woorden ondanks o.m. de huis-aan-huis levering van de brochure Open Ruimte werd nog steeds niet iedereen die hoorde bereikt te worden, effectief bereikt.

7. Specifiek met betrekking tot de tweede scopingnota moet ook opgemerkt dat de (nieuwe en bijkomende, zie ook verder) **doelstellingen rond het AGNAS** en het **vaststellen van het erfgoedlandschap** nog **onvoldoende gekend zijn bij de burgers**.

8. Het feit dat door **de bijzondere situatie van de gezondheids crisis met betrekking tot Covid-19** alle fysieke infomomenten (workshops, infomarkten,...) kwamen te vervallen, speelt hierbij bovendien een niet te onderschatten en **belangrijke rol**.

9. Digitale en virtuele middelen hebben een **normaal en deugdelijk participatief proces** niet kunnen vervangen, noch garanderen.

10. De nood aan **een publiek bij te wonen info-moment** waarop de nodige toelichting wordt verschaft omtrent de inhoud en draagwijdte van het project en de scopingnota is evident en groot, en, naar de mening van het gemeentebestuur Kluisbergen, in feite **noodzakelijk** indien men werkelijk participatief wenst te werken.

11. Vele betrokkenen, eigenaars en inwoners, geven voorts te kennen dat zij verwachten **indivueel** te worden aangeschreven, zoals dit in andere procedures van openbaar onderzoek gebruikelijk is.

Eveneens veel gehoord is de vraag naar de mogelijkheid tot het bekomen van een **indivueel gesprek**, dit naar analogie met de keukentafelgesprekken die met de landbouwsector zouden worden gevoerd.

Er is dus ook een **duidelijke nood aan een individuele benadering van betrokkenen**.

12. Het gemeentebestuur voelt zich dan ook verplicht om het pleidooi zoals reeds geuit naar aanleiding van de publicatie van de eerste scopingnota te herhalen en aan te dringen op een **volwaardige publieke raadpleging inzake het planningsproces zodat het volledige betrokken publiek op voet van gelijkheid degelijk in- en voorgelicht zou kunnen worden omtrent de volledige inhoud en draagwijdte van het geïntegreerde planningsinitiatief**.

Aangaande de evolutie van het geïntegreerde planningsinitiatief zelf

13. In het standpunt betreffende de eerste scopingnota toonde het gemeentebestuur van Kluisbergen zich reeds **zeer kritisch** omtrent de wijze waarop door **zeer extensieve interpretatie van de initiële plandoelstellingen** uit de oorspronkelijke startnota, **een tweede – minstens even belangrijke en impactvolle - hoofdplandoelstelling** 'Creëren van maatschappelijke meerwaarden door verbetering van de ruimtelijke structuur' in het geïntegreerde planningsproject werd geïntroduceerd.

De gemeente werd toen verrast door het feit dat naast de **mobilitieitsproblematiek** van de ontsluiting van de N60 ook de **SBZ-instandhoudingsdoelstellingen** werden toegevoegd aan het planningsproces onder de vorm van aantal **ingrijpende bebouwingsscenario's**.

14. Niet minder verrassend werd met scopingnota 2 nu ook nog eens duidelijk dat naast de bosuitbreidingsdoelstellingen in kader van de SBZ-instandhoudingsdoelstellingen ook de **afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS)** en het **vaststellen van een erfgoedlandschap** op de heuvelrug van Kluisberg over Hotondberg tot Koppenberg (met o.a. Kluisbos, Feelbos, Heynsdaelebos, Scherpenbergbos, Ingelbos, Beiaardbos, Hotondbos, Elenebos/Spijkerbos en Koppenbergbos) en de daarop aansluitende landbouw- en natuurgebieden rond Kwaremont (Paddenbroek, Paterberg, Waaienbergh) en Zulzeke worden meegenomen in het planproces.

15. Dit betekent dat er **tot op perceelsniveau een bestemmingsplan** zal uitgewerkt worden **voor bijna de helft van het grondgebied van de gemeente Kluisbergen**.

16. Het gemeentebestuur erkent het **belang van de andere doelstellingen**, zoals de realisatie van de Europese natuurdoelen, de SBZ-instandhoudingsdoelstellingen, de uitbreiding van het bosareaal, AGNAS en de zorg voor erfgoedlandschappen en de open ruimte, maar het is tevens van oordeel dat deze, net omwille van dat belang, **op zichzelf een afzonderlijk en grondig debat met publieke bevraging** verdienen en vereisen.

Afgaande op reeds ontvangen reacties moet er rekening mee worden gehouden dat dit gevoel ook bij het publiek leeft.

17. Het bestuur herhaalt daarom **zeer duidelijk en krachtig** dat het **geenszins vragende partij** was en is **voor deze werkwijze** waarbij deze **andere doelstellingen**, met het oog op de realisatie ervan, als het ware 'geruisloos' mee worden genomen of 'onder worden geschoven' in het kader van dit **mobiliteitsdossier**, wat naar de mening van het gemeentebestuur **niet getuigt van goed bestuur**.

18. Het op zich al moeilijke en lang aanslepende dossier om de regionale mobiliteitsproblematiek inzake de N60 aan te pakken, dreigt hierdoor - naar de mening van het gemeentebestuur - alleen maar nog **in aanzienlijke mate en op belangrijke wijze** te worden **gecompliceerd**.

Aangaande de eerste hoofdplandoelstelling: 'Oplossen regionale mobiliteitsproblematiek'

19. Inzake de eerste en ook initiële hoofdplandoelstelling 'Oplossen regionale mobiliteitsproblematiek', blijft het gemeentebestuur van Kluisbergen duidelijk voorstander van het zoeken naar een **oplossing op basis van het vermelde historische centrale tracé** binnen de bestaande reservatiestrook, waarbij tegemoet wordt gekomen aan de door de Raad van State gegrond bevonden bezwaren dat de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP 'Missing link N60 te Ronse' onvoldoende rechtszekerheid bieden inzake effectieve natuurcompensaties.

Aangaande de tweede hoofdplandoelstelling: 'Creëren van maatschappelijke meerwaarde door verbetering van de ruimtelijke structuur'

20. Met verwijzing naar haar bovenstaande, **volgehouden kritiek betreffende de gevoerde werkwijze**, waarbij de desbetreffende argumentatie zoals in het standpunt van de gemeente Kluisbergen op 7 augustus 2020 uitgebracht naar aanleiding van de eerste scopingnota als hier **uitdrukkelijk herhaald** moet worden beschouwd, wenst de gemeente omtrent deze tweede hoofdplandoelstelling verder op te merken wat volgt.

21. De Vlaamse regering heeft voor de bosgordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg 250 ha bosuitbreiding en voor het Muziekbos 100 ha bosuitbreiding als natuurdoel vooropgesteld. Deze **350 ha bosuitbreiding** dient gerealiseerd te worden **binnen de Speciale BeschermingsZones of 'SBZ'**.

22. De gemeente merkt op dat bepaalde **onbeboste percelen in SBZ** niet worden geselecteerd als zoekzone voor bosuitbreiding. Een duidelijk overzicht van deze **niet-geselecteerde onbeboste percelen gelegen in SBZ** met een duidelijke vermelding van **de reden van hun niet-selectie** is nodig.

23. Het gemeentebestuur stelt voorts vast dat er ook **90 ha zoekzones voor bosuitbreiding** zijn aangeduid **buiten SBZ**. Dit betreft dus **bijkomende bosuitbreiding bovenop de 350 ha**. Deze extra bosuitbreiding is nodig voor het creëren van **verbindingen** en voor het **verzekeren van de kwaliteitsdoelen** van het boshabitat.

De gemeente dringt erop aan deze **bijkomende bosuitbreiding buiten SBZ tot een minimum te beperken**. De gemeente vraagt daarom een **overzicht van deze buiten SBZ geselecteerde bosuitbreidingszones** met een duidelijke vermelding van de **absolute noodzakelijkheid ervan voor SBZ**.

24. De gemeente is zich ervan bewust dat de **ambitieuze bosuitbreidingsdoelstellingen van Vlaanderen** (10.000 ha bijkomend bos tegen 2030) zich niet beperken tot de natuurdoelen i.f.v. Natura 2000, maar vraagt toch om deze doelstelling **niet mee op te nemen in het planproces van RUP Rond Ronse**.

25. Zoals de scopingnota zelf ook aangeeft, zijn het vooral de open kouters met akkerlanden en het bocagelandschap die de landschappelijke waarden van het vastgesteld **landschapsatlasrelict 'Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Kluisberg'** vertegenwoordigen en uitmaken. Hierbij wordt ook nog eens verduidelijkt dat dit **bocagelandschap** is opgebouwd uit kleinschalige landschapselementen (KLE's), holle wegen, taluds en perceelrandbegroeiingen ((knot-)boomrijen, hagen, houtkanten en kaphagen).

Het blijft de gemeente **onduidelijk** hoe het **typische landschap van de Vlaamse Ardennen**, met de vele vergezichten op het openruimte gebied en het karakteristieke bocagelandschap, zich zal laten verstaan met de voorgenomen **massieve bosuitbreiding**.

Het gemeentebestuur vreest dat de voorgenomen **bosuitbreidingen** een **negatieve impact** kunnen en zullen hebben op dit **landschap** dat **karakteristiek is voor de Vlaamse Ardennen**.

26. Er wordt dan ook aangedrongen op het zoeken naar en bewaren van een **goed evenwicht** waarbij eventuele bijkomende **mogelijkheden tot bosuitbreiding** telkens goed worden afgewogen tegen een eventuele **aantasting van het landschap**.

27. Hierbij kan worden benadrukt dat dit - naar het aanvoelen van het gemeentebestuur - ook een **gedeelde bezorgdheid** is van vele burgers, landbouwers, eigenaars, gebruikers en andere betrokkenen. De gemeente verwacht dan ook dat dit heel vaak zal terugkomen in de **geformuleerde bezwaarschriften**.

28. Het gemeentebestuur herhaalt ook nogmaals dat de hoge landschappelijke waarde van het open ruimte-gebied van de Vlaamse Ardennen en het voor de streek typische bocage-landschap ook **in belangrijke mate mee te danken is aan de landbouwsector** en met name de **familiale landbouw** die de streek mede haar landelijk karakter heeft gegeven.

Het behoud van dit karakter met zijn landschappelijke waarde kan dan ook niet zonder de landbouwsector inderdaad **de nodige solide toekomstperspectieven voor bestaan en ontwikkeling** te bieden. Het gemeentebestuur blijft van oordeel dat er hieromtrent nog te veel onduidelijkheid blijft bestaan.

De totale impact van voorgestelde bebossingsscenario's en/of eventueel later nog bijkomende op te eisen natuurcompensaties op de uiteindelijk resterende ruimte voor agrarisch gebruik is op vandaag niet helder. Vele vragen kunnen of worden op vandaag (nog) niet beantwoord, met **onzekerheid en onrust in landbouwmiddens** tot gevolg.

29. Landbouwers, maar ook andere eigenaars en gebruikers, blijven momenteel in het ongewisse omtrent **het statuut van hun percelen**, met alle onzekerheid vandien.

30. De gemeente vraagt daarom ook om in het op te maken RUP **bebouwde percelen niet bijkomend** op te nemen **in ruimtelijk kwetsbaar gebied**. Het opnemen van bebouwde percelen opnemen in bosgebied, AGEb of ander ruimtelijk kwetsbaar gebied heeft **een negatieve impact op de verbouwings- en uitbreidingsmogelijkheden van deze zonevreemde gebouwen**, met mogelijks ook negatieve patrimoniale gevolgen voor de betrokken eigenaars.

31. De gemeente stelt dan ook voor om **rondom de bebouwde percelen** – in overeenstemming met hetgeen intussen vooropgesteld wordt bij landbouwbedrijven – een **minimale contour** te voorzien waarin bosuitbreiding noch ander ruimtelijk kwetsbaar gebied kan worden aangeduid. Deze contour dient **voldoende ruim** genomen te worden om de **leefbaarheid van de bebouwde percelen** te vrijwaren.

32. Eigenaars van percelen in het plangebied, al dan niet verpachters van landbouwgronden, worden geconfronteerd met een mogelijk **ingrijpende bestemmingswijziging** van hun eigendom, mogelijks met **verregaande patrimoniale gevolgen**.

Hoewel sommige vragen evident momenteel nog niet kunnen worden beantwoord, gezien deze nog voorwerp van onderzoek moeten uitmaken, benadrukt het gemeentebestuur van Kluisbergen bij deze nogmaals met klem zijn **grote bezorgdheid** hierover en het dringt er ten stelligste op aan **zo snel mogelijk een einde te stellen aan deze (rechts)onzekere toestand**.

De noodzaak aan een **sterk en effectief flankerend beleid** met daarbij horend **voldoende instrumenten maar ook tijd en middelen om te voorzien in de nodige compensaties en schadeloosstellingen** is daarom evident.

Conclusie

De gemeente Kluisbergen behoudt en bevestigt zijn standpunt en adviezen betreffende het geïntegreerde planningsproces 'Rond Ronse' in het algemeen en de voorliggende scopingnota in het bijzonder, samengevat als volgt:

1. Het gemeentebestuur Kluisbergen erkent uitdrukkelijk **de noodzaak** voor de inwoners en economie van de stad Ronse en de ruimere omgeving/regio, waaronder de gemeente Kluisbergen, **om het historische regionale mobiliteitsprobleem eindelijk op te lossen en een ontsluiting van de N60 te realiseren**;
2. Het gemeentebestuur van Kluisbergen zal zich dan ook **blijvend constructief** opstellen bij het zoeken naar een definitieve oplossing voor dit belangrijke mobiliteitsprobleem en **verder participeren** in het geïntegreerd planningsproject;
3. Inzake de eerste en ook initiële **hoofdplandoelstelling 'Oplossen regionale mobiliteitsproblematiek'**, blijft het gemeentebestuur van Kluisbergen duidelijk voorstander van het zoeken naar een oplossing op basis van **het vermelde historische centrale tracé binnen de bestaande reservatiestrook**, waarbij tegemoet wordt gekomen aan de door de Raad van State gegrond bevonden bezwaren dat de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP 2014 onvoldoende rechtszekerheid bieden inzake effectieve natuurcompensaties;
4. Het gemeentebestuur van Kluisbergen toont zich **zeer kritisch** omtrent de introductie in het geïntegreerde planningsproject van de **tweede hoofdplandoelstelling 'Creëren van maatschappelijke meerwaarden door verbetering van de ruimtelijke structuur'** en de door voorliggende scopingnota **bijkomend toegevoegde afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS)** en het **vaststellen van een erfgoedlandschap** en zij kan zich niet vinden in de wijze waarop dit tot op heden is gebeurd;
5. Het gemeentebestuur van Kluisbergen vraagt met aandrang rekening te houden met de door haar **geformuleerde kritische bedenkingen** hieromtrent, en in het bijzonder alles in het werk te stellen met het oog op een **gegarandeerde en rechtszekere toestand van alle betrokkenen**, houders van zakelijke rechten in het betrokken plangebied, daarbij inbegrepen **een sterk flankerend beleid** dat voorziet in de **nodige toekomstperspectieven, compensaties en/of schadeloosstellingen**;
6. Gezien zijn hoger geformuleerde opmerkingen op het met betrekking tot het gevoerde **participatief proces**, dat met de algemene gezondheids crisis inzake Covid-19 bij overmacht werd doorkruist, dringt het gemeentebestuur van Kluisbergen er nogmaals ten stelligste op aan dat het participatief proces, desgevallend op het moment dat de algemene gezondheids crisis inzake Covid-19 voldoende zal zijn bezworen, minstens zou worden aangevuld met zowel **publieke info-momenten die fysiek te volgen zijn**, als met de mogelijkheid tot een **individuele benadering en individueel gesprek met alle betrokkenen die hierom verzoeken**, opdat het volledige betrokken publiek op voet van gelijkheid degelijk in- en voorgelicht zou kunnen worden omtrent de volledige inhoud en draagwijdte van het geïntegreerde planningsinitiatief.